

Časopis pro pěstování matematiky

Karel Drábek

Šedesát let doc. Bořivoje Kepra

Časopis pro pěstování matematiky, Vol. 105 (1980), No. 4, 424--427

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/108234>

Terms of use:

© Institute of Mathematics AS CR, 1980

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

ŠEDESÁT LET DOC. BOŘIVOJE KEPRA

KAREL DRÁBEK, Praha

Na katedře matematiky a deskriptivní geometrie stavební fakulty ČVUT v Praze bylo v období hlavních prázdnin oslaveno další životní jubileum: Dne 7. srpna 1920

se v Táboře narodil její významný pedagogický a vědecký pracovník doc. BOŘIVOJ KEPR.

Jeho otec byl zaměstnancem Československých státních drah (před odchodem do důchodu strojnůdcem). Je nejstarším ze sedmi dětí a vyrůstal tedy proto ve velmi

skromných poměrech. Do obecné školy chodil v Táboře (1926–1931), rovněž v Táboře navštěvoval čs. státní reálku (1931–1938). Po maturitě s vyznamenáním zapsal se na podzim 1938 na Vysokou školu architektury a pozemního stavitelství, kde se tehdy studovalo učitelství kreslení na středních školách. Záhy po zápise objevil u něj profesor kreslení Blažíček změny v barevném vidění. Vzhledem k této závažné skutečnosti přešel ještě v zimním semestru 1938/39 na přírodovědeckou fakultu university Karlovy, kde studoval matematiku a deskriptivní geometrii až do uzavření českých vysokých škol 17. 11. 1939. Během této své první části vysokoškolských studií bydlel v Hlávkových studentských kolejích, do nichž byli přijímáni pouze nemajetní a výborně studující uchazeči. Přesto že měl sociální stipendium, měl stále několik kondic, takže se na studiích v Praze sám vydržoval.

Den 17. listopadu strávil v ruzyňských kasárnách, odkud však byl jako mladší 21 let propuštěn. Pracoval pak jako dělník na výpomoc u Traťové stavební správy Tábor na malých stanicích v jeho okolí od 2. 12. 1939 do 9. 5. 1945. Pak následovala druhá část jeho studií (opět s ubytováním v Hlávkových kolejích), kterou ukončil v prosinci 1946 složením II. státní zkoušky (z matematiky jej zkoušeli prof. Bydžovský a Kössler, z deskriptivní geometrie prof. Vyčichlo), čímž získal potřebnou aprobaci pro střední školy.

Od škol. roku 1946/47 působí jako vysokoškolský učitel a to nejdříve jako pomocná vědecká síla v Ústavu deskriptivní geometrie a stereotomie na Vysoké škole inženýrského stavitelství u prof. Kadeřávka, s nímž se setkal již v roce 1938/39 jako se svým učitelem deskriptivní geometrie a u něhož také 23. 6. 1939 vykonal příslušnou zkoušku (v nauce velmi dobře, ve cvičeních výborně). Od roku 1947/48 je již asistentem deskriptivní geometrie, když před tím byl výpomocným asistentem. Po zřízení katedry matematiky a deskriptivní geometrie (pod vedením prof. Vyčichla), byl od 1. 4. 1950 do 31. 12. 1954 odborným asistentem. Po habilitačním řízení na fakultě inženýrského stavitelství (FIS) byl v období od 1. 1. 1955 do 28. 2. 1958 zástupcem docenta a od 1. 3. 1958 až dosud pracuje jako docent.

Po smrti prof. Vyčichla převzal vedení katedry (když v letech 1950–1955 byl jejím tajemníkem) na FIS, s níž se nejdříve sloučila zeměměřická fakulta a od 1. 7. 1960 vedl katedru na stavební fakultě (vzniklé dalším sloučením fakulty architektury a pozemního stavitelství a části fakulty ekonomicko-inženýrské). Tato katedra patří k největším katedrám (má dnes 40 učitelských sil) a její vedení po pedagogické, politické, vědecko-výzkumné a administrativní stránce vyžaduje velmi mnoho zkušeností a sil. Vzhledem ke zdravotním důvodům se 31. 12. 1968 vedení této katedry vzdal.

Doc. Kepr až dosud prošel mnoha stranickými a odborářskými funkcemi na pracovišti, nevyhýbá se však ani veřejným funkcím v místě bydliště. Za práci ve Svazu českých protifaštických bojovníků mu byl OV ČSPB udělen Pamětní odznak.

Skutečným potěšením doc. Kepra je výuka oblíbené deskriptivní geometrie a proto v současné době těžce nese značnou redukci hodin jí přidělovaných. To zejména proto, že dříve pracoval v mnoha reformních a přestavbových komisích pro stavební

obory, ale s tak odmítavým a zcela nepochopitelným postojem z řad praktických předmětů se nikdy nesetkal.

Doc. Kepr vedle své pedagogické práce v deskriptivní geometrii se věnuje vědecké a odborné práci v diferenciální geometrii. Za úspěchy na pedagogickém a politicko-výchovném poli obdržel Čestné uznání rektora ČVUT (1960) a děkana stavební fakulty (1968, 1976) a v roce 1975 potom Medaili ČVUT 2. stupně.

Doc. Kepra si na jeho pracovišti všichni velmi váží pro jeho kamarádské chování k mladším spolupracovníkům, skromné vystupování a ochotu vždy se zamyslet třeba nad sebe menším osobním i vědeckým problémem a pomoci hledat jeho nejlepší řešení. Zvláště úctyhodná je jeho příslovečná pečlivost ve vyřizování svěřených úkolů a jejich vzorné provedení.

Z katedry matematiky a deskriptivní geometrie na stavební fakultě ČVUT a též z ostatních sesterských kateder mu proto přejeme do dalších let hodně pevného zdraví a při pohledu zpět na řady studentů, které vedl jako ročníkový učitel, příp. jako jejich školitel, plnou osobní spokojenost.

SEZNAM PRACÍ DOC. BOŘIVOJE KEPRA

A) Knihy:

- [1] Prostorová perspektiva a reliéfy (spol. s *F. Kadeřávkem*). Praha ČSAV 1954.
- [2] Přehled užité matematiky (vedoucí autor *K. Rektorys*). Kap. 9: Diferenciální geometrie. Praha SNTL, 1. vyd. 1963, 2. vyd. 1967, 3. vyd. 1973.
- [2a] Survey of applicable Mathematics. Chap. 9. V SNTL pro Iliffe Books Ltd., London, 1969.
- [3] Základy diferenciální geometrie s technickými aplikacemi (spol. s *B. Budinským*). Praha SNTL 1970.
- [4] Encyklopedie aplikované matematiky I. díl (spoluautor), SNTL Praha 1977.
- [5] Encyklopedie aplikované matematiky II. díl (spoluautor), SNTL Praha 1979.

B) Skripta:

- [1] Deskriptivní geometrie a stereotomie, I. část (spoluautor). Praha, SPN 1951 (další vydání SNTL 1954, 1959).
- [2] Deskriptivní geometrie a stereotomie, II. část (spoluautor). Praha, SPN 1952 (další vydání v SNTL 1953, 1954).
- [3] Základy diferenciální geometrie křivek a ploch. Praha, SNTL 1955.
- [4] Základy diferenciální geometrie s aplikacemi na plochy používané ve stavebně inženýrské praxi. Praha, PPÚ 1965.
- [5] Deskriptivní geometrie III. (spoluautor). Praha SNTL 1963, 1965, 1974.

C) Vědecké články:

- [1] O konstrukci paraboly, jsou-li dány její tři tečny a normála. Časopis 75 (1950), D 151—154.
- [2] O vlastnostech některých křivek inženýrské praxe (spol. s *K. Drábkem*). Sborník k 70. narozeninám prof. Ing. Dr. Františka Kadeřávka: Geometrie v technice a umění, Praha SNTL, 1955, 20—46.
- [3] Příspěvek k proniku dvou ploch. Pokroky mat., fyz. a astr., I (1956), 242.
- [4] Příspěvek ke geometrii křivek spádových. Pokroky mat., fyz. a astr., II (1957), 365—367.

- [5] Příspěvek k rovnoběžnému osvětlení ploch. Sborník fakulty inženýrského stavitelství ČVUT v Praze, 1957, 149—152.
- [6] Příspěvek k rovnoběžnému přenosu vektoru plochy. Sborník fakulty inženýrského stavitelství ČVUT v Praze, 1958, 143—148.
- [7] K hodnocení díla Jana Sobotky (spol. s *K. Havlíčkem*, *A. Urbanem* a *Z. Vančurou*). Zprávy komise pro dějiny přírodních, lékařských a technických věd ČSAV, čís. 13 (1963), 29—34.

D) Odborné a metodické články:

- [1] Funkce a její grafy. Sborník přednášek z matematiky SIÚ, Praha 1956, 24—51.
- [2] Technické křivky. Sborník přednášek z matematiky SIÚ, Praha, 1956, 51—69.
- [3] O některých křivkách. *Rozhledy mat.-fyz.* 43 (1964/65), 250—252, 308—314, 351—358, 399—403, 442—446 a *Rozhledy* 44 (1965/66), 13—17, 65—68, 113—115, 161—165, 216—219, 263—267, 308—311, 356—360.
- [4] Přijímací zkoušky z deskriptivní geometrie na technice. *Rozhledy mat.-fyz.* 45 (1966/67), 327—352.

E) Životopisné články:

- [1] Sedmdesát let prof. Dr. Kadeřávka. *Časopis pro pěst. mat.* 80 (1955), 375—382.
- [2] Prof. Dr. Kadeřávek — nositel Řádu republiky. *Časopis pro pěst. mat.* 81 (1956), 128.
- [3] Prof. Dr. Fr. Vyčichlo — nositel Řádu práce. *Časopis pro pěst. mat.* 81 (1956), 496.
- [4] Za prof. RNDr. Fr. Vyčichlo. *Rozhledy mat.-fyz.* 36 (1958), 95—96.
- [5] Sedmdesát pět let profesora Františka Kadeřávka. *Časopis pro pěst. mat.* 85 (1960), 384—385.
- [6] Sedmdesát pět let prof. Dr. Františka Kadeřávka. *Aplikace matematiky* 5 (1960), 479—485.
- [7] Zemřel prof. Ing. Dr. Fr. Kadeřávek. *Časopis pro pěst. mat.* 87 (1962), 113—114.
- [8] Vzpomínáme na prof. Kadeřávka. *Pokroky mat., fyz. a str.* 11 (1966), 40.
- [9] Šedesát let doc. RNDr. Karla Drábka, CSc. *Časopis pro pěst. mat.* 102 (1978), 319—325.
- [10] K šedesátinám docenta Drábka. *Pokroky mat., fyz. a astr.* 23 (1978), 108—109.

Pro matematické časopisy sepsal více než 20 recenzí knih, dále 9 lektorských posudků pro SPN a SNTL a více než 10 recenzních posudků článků pro jejich uveřejnění v *Časopise*, *Aplikacích*, *příp.* *Pokrocích*.